

**Likabehandlingsplan
för
Björkhyddan och Kesbergs förskola
i Vårgårda**

HT 2019-VT 2020

Bakgrund och uppdrag

Från 2006-04-01 gäller en lag i Sverige som syftar till att främja alla barn och elevers lika rättigheter i alla skolformer samt motverka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Den 1 januari 2009 utökades likabehandlingsarbetet i förskolan till två lagar. För att se till att lagen följs så finns diskrimineringsombudsmannen och skolverket.

Lagar och styrdokument

Barnens och de vuxnas rättigheter och skyldigheter i förskolan bygger på:

- Lpfö-18.
- Barnkonventionen, ny lag 2020.
- Skollagens 6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling.
- Arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen som syftar till att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att i övrigt uppnå en god arbetsmiljö.
- Socialtjänstlagen (14 kap 1 §)

I Läroplanen för förskolan (Lpfö-18) står att läsa:

” En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande med barnen.

Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten ska präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling. Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra ska stödjas.” (sid 4)

Syfte

Syftet är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning eller funktionshinder. Barn och elever får ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling t ex. mobbning. Likabehandlingsplanen skall utvärderas varje år och ingå i verksamhetens kvalitetsredovisning.

Definitioner

- **Diskriminering:**
En handling eller struktur som utestänger eller kränker en person. Det kan t ex. vara när någon behandlas annorlunda pga. sitt kön, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning eller funktionshinder. Den behöver inte vara medveten eller aktiv.
- **Trakasserier:**
En aktiv eller medveten handling som kränker en person. Trakasserier kan uttryckas fysiskt (t ex. genom slag och knuffar), psykiskt (t ex. genom att bli utstött i leken), verbalt (t ex. genom att bli hotad) eller icke verbalt (genom utfrysning).
- **Annan kränkande behandling:**
Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker en persons värdighet. Även omedvetna handlingar kan vara kränkande. Viktigt att den person som blivit kränkt eller känner sig utsatt alltid måste tas på allvar.

Vår policy

Alla barn är välkomna till vår förskola. Vi accepterar olikheter och ser det som en tillgång för utveckling. På vår förskola ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller bli utsatt för annan kränkande behandling. Förskolan skall vara en plats där både barn och vuxna känner sig trygga. Barn eller vuxna som upplever att de blivit utsatta tar vi alltid på allvar. Utgångspunkt är den utsattes upplevelser.

Mål

Alla som arbetar på förskolan:

- ska vara goda förebilder för barnen
- ska vara uppmärksamma på barns och vuxnas beteende och verka för att kränkande behandling inte förekommer
- ska sträva efter att varje barn känner sig tryggt på förskolan i samvaro med andra barn och vuxna
- ska skapa förståelse för alla människors lika värde oavsett olikheter
- ska ha ett gemensamt ansvar för alla barn på förskolan, oavsett vilken avdelning man tillhör

Rektor ansvarar för:

- att en likabehandlingsplan upprättas årligen
- att utreda trakasserier eller annan kränkande behandling och vidta alla åtgärder som skäligen kan krävas för att förebygga sådana handlingar
- att se till att hålla ämnet levande i personalgruppen så att de aktivt kan arbeta mot kränkande behandling

Metod

Vi förebygger och förhindrar kränkande handlingar genom att:

- aktivt arbeta med hur vi är mot varandra
- intervjua de äldsta barnen om trygghet.
- genomföra relationschema 1-2 gång/ termin.
- ha ett klart, tydligt och demokratiskt förhållningssätt gentemot barnen
- stärka barnens självkänsla, självtillit och självförtroende
- uppmuntra ett positivt beteende
- arbeta med äventyrspedagogik
- ha god uppsikt över de utrymmen där barnen befinner sig
- arbeta med gruppstärkande aktiviteter och lekar, tex Kamratbanor och Kamratövningar.
- vuxna är närvarande i barnens lek
- ta tag i och reda ut de konflikter som uppstår
- de äldre barnen, tillsammans med vuxna, upprättar gemensamma regler
- fortlöpande diskutera vårt förhållningssätt på APT och avdelningsplaneringar
- föra en dialog med föräldrarna om barnens situation på förskolan genom daglig kontakt, utvecklingssamtal och föräldramöten

Vi upptäcker kränkande handlingar genom:

- Närvaro i barngruppen
- Planeringsmöten
- Barnobservationer
- Barnintervjuer
- Barnkonferens
- Utvecklingssamtal
- årligen inventera riskområden i förskolans lokaler och miljöer, både inne och ute.

Vi åtgärdar kränkande handlingar genom att:

- Lyssna in situationen
- Visa att beteendet inte är acceptabelt
- Vara uppmärksamma och prata med barnen om vad som hänt.
Använd ”öppna frågor” i detta sammanhang, tex: Hur kände du? Hur tänkte du?
Hur tror du den andre kände sig? Hur kunde du ha gjort på ett annat sätt?
Hur skulle du vilja att det var? Använd gärna metoden ”seriesamtal”.
- Koppla situationen till en liknande situation som den kränkande själv varit utsatt för.
- Vid återkommande eller större kränkningar, informera föräldrar till både den kränkte och den kränkande. Informera även ansvarig förskolechef.
- Om det finns oro och misstankar om att ett barn far illa i sin hemmiljö, kontakta förskolechefen för en ev. anmälan till socialtjänsten
- Vid behov rådfråga vår specialpedagog
- Uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation.
- Vid behov dokumentera i en Handlingsplan som följs upp.

Uppföljning och utvärdering

Personalen gör en uppföljning och utvärdering av vidtagna åtgärder. Förskolechef och specialpedagog kan delta. Avstämning sker med berörda vårdnadshavare.

Följande frågeställningar kan användas:

- Vilka åtgärder har satts in?
- Vad har genomförts hittills?
- Hur har det gått?
- Varför blev det som det blev?
- Var det något som inte fungerade?
- Ska insatserna fortsätta?
- Stämmer det vi gjort med den ev. handlingsplanen?
- Ska insatserna kompletteras eller förändras?
- Vilka slutsatser kan vi dra?
- Vilka lärdomar har vi fått?
- Vem gör vad och när?

Ansvar

Vi bär alla, barn – personal – vårdnadshavare – förskolechef, ett gemensamt ansvar i det förebyggande arbetet. Tillsammans skapar vi en miljö präglad av omsorg och trygghet för varandra.

Ansvarsfördelning åtgärdande arbete:

- Vid kränkningar mellan barn ansvarar personal och förskolechef för åtgärder.
- Vid kränkningar mellan vuxna och barn ansvarar förskolechef för åtgärder.

Dokumentation

En skriftlig dokumentation (handlingsplan) av kartläggning, analys och planering av framtida åtgärder upprättas vid behov. Samtal mellan personal, vårdnadshavare och förskolechef dokumenteras. Dokumentationen förvaras i låst skåp.